

Suomen Moottorikelkkailijat Ry:n tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelma

Sisällys

Johdanto.....	2
Käytetyt termit.....	2
Ohjelman laadinta ja päivittäminen.....	3
Alueellinen yhdenvertaisuus.....	4
Kielellinen yhdenvertaisuus	4
Toimenpiteet.....	4
Koulutuksellinen yhdenvertaisuus	4
Mielipiteisiin liittyvä yhdenvertaisuus	4
Saavutettavuus ja esteettömyys.....	5
Toimenpiteet.....	5
Seksuaalinen yhdenvertaisuus.....	5
Sukupolvien välinen yhdenvertaisuus	5
Sukupuolten välinen yhdenvertaisuus.....	5
Toimenpide	6
Taloudellinen yhdenvertaisuus.....	6
Toimenpide	6
Uskontoon ja vakaumukseen liittyvä yhdenvertaisuus	6
Yhdenvertaisuus SMK Ry:n viestinnässä.....	6
Toimenpiteet.....	7
Toimintamalli syrjintätilanteissa	7
Suunnitelman seuranta ja päivittäminen.....	8
Lähteet	8

Suomen Moottorikelkkailijat Ry:n tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelma

Johdanto

Suomen Moottorikelkkailijat Ry (SMK Ry) on perustettu 2011 ja sen tarkoituksena on edistää ja kehittää moottorikelkkaurheilua ja liikennekulttuuria sekä edistää ja organisoida moottorikelkkaurheilulajien harrastus- ja kilpailutoimintaa. Yhdistyksen perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet sekä tasa-arvon edistäminen. SMK Ry:llä ei ole palkattuja työntekijöitä, vaan toimihenkilöt toimivat vapaaehtois pohjalta.

Tässä tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelmassa käsitellään vapaaehtoistyön osuutta sekä tapahtumien yhdenvertaisuusjärjestelyjä. SMK Ry sitoutuu työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja vapaaehtoisten yhdenvertaiseen kohteluun sekä yhdenvertaisuuden periaatteiden noudattamiseen niin sanallisessa kuin kuvallisessakin viestinnässä. SMK Ry vie yhdenvertaisuussuunnitelman jäsenkerhojen tietoon ja velvoittaa jäsenkerhoja sitoutumaan periaatteiden mukaiseen toimintaan.

Käytetyt termit

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan ihmisten samanarvoisesti kohtelua riippumatta henkilökohtaisista ominaisuuksista, kuten sukupuoli, ikä, äidinkieli, seksuaalinen suuntautuminen, uskonto tai etninen tausta. Terminä yhdenvertaisuus sisältää myös tasa-arvon, jolla viitataan sukupuolten väliseen yhtäläiseen kohteluun.

Syrjintää on toiminta, jolla ihmisiä asetetaan eriarvoiseen asemaan em. ominaisuuksien perusteella. Esimerkiksi nöyryyttävät käskyt, seksuaalissävyytteinen puhe tai käytös, loukkaava nimittely, yhteisön ulkopuolelle sulkeminen, tai sanallinen tai fyysinen uhkailu ovat syrjintää.

Yhdenvertaisuuslain 6§ mukaan syrjinnällä tarkoitetaan:

1) sitä, että jotakuta kohdellaan epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta kohdellaan, on kohdeltu tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa (välitön syrjintä)

2) sitä, että näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa jonkun erityisen epäedulliseen asemaan muihin vertailun kohteena oleviin nähden, paitsi jos säännöksellä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia (välillinen syrjintä)

3) henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden tarkoituksellista tai tosiasiallista loukkaamista siten, että luodaan uhkaava, vihamielinen halventava nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri (häirintä)

4) ohjetta tai käskyä syrjiä.

Syrjintää ja epäasiallista kohtelua ei ole järjestötoimintaa ja työnjakoa koskevat asialliset päätökset ja ohjeet. Päätöksenteossa noudatetaan yhdistyksen sääntöjä. Myöskään järjestön tai yhteisön ongelmien asiallinen käsittely ei ole syrjintää tai epäasiallista kohtelua. Perustellun huomautuksen tai rangaistuksen antaminen sääntöjen, ohjelmien tai erillisen käsittelyn perusteella on hyväksyttävää toimintaa, vaikka se kohdistuu yksilöön tai yhteisöön.

Positiivinen erityiskohtelu tarkoittaa tietyn syrjinnälle alttiin ryhmän asemaa ja olosuhteita parantavia erityistoimenpiteitä, jotka tähtäävät tosiasiallisen yhdenvertaisuuden turvaamiseen eivätkä asteeltaan muodostu toisia syrjiviksi. Positiivisen erityiskohtelun on oltava pyrityn tavoitteen kannalta suhteellista. Positiivisella erityiskohtelulla voidaan esimerkiksi lisätä aliedustettujen ryhmien osuutta luottamustehtävissä. Yhdenvertaisuuslain mukaan menettely, jonka tarkoituksena on tosiasiallinen yhdenvertaisuuden edistäminen tai syrjinnästä johtuvan haitan poistaminen, ei ole syrjintää.

Oikeus mielipiteeseen ja vakaumukseen tarkoittaa että kullakin liiton toiminnassa on vapaus omaan mielipiteeseen ja vakaumukseen. Poikkeuksen tästä muodostavat rassistiset, seksistiset ja muuten syrjivät tai loukkaavat mielipiteet ja asenteet, joita ei saa tuoda julki liiton toiminnassa sanoin tai teoin.

Ohjelman laadinta ja päivittäminen

Ohjelman on laatinut SMK Ry:n hallitus. Ohjelma on päivitetty vuonna 2024 ja viety yhdistyksen vuosikokouksen hyväksyttäväksi. Vuosikokouksenkäsittely edistää ohjelman periaatteiden jalkauttamista osaksi jäsenkerhojen toimintaa.

Jatkossa ohjelma päivitetään kolmen vuoden välein. Jäsenkerhot osallistetaan suunnitelman päivittämiseen.

Alueellinen yhdenvertaisuus

SMK Ry:n toimialue on koko Suomi ja jäsenkerhoja on ympäri maata. SMK Ry:n kotipaikka on Jyväskylä, hallituksen jäsenet asuvat eri puolilla Suomea. Verkostomainen työskentelytapa ja etätyökäytännöt mahdollistavat hallituksen jäsenten sijaitsemisen eri puolilla maata.

Hallituksen normaalit kokoukset järjestetään tapahtumien tai kilpailujen yhteydessä, sekä vuosikokous kevään Gaalan yhteydessä, mikä tarjoaa kaikille tasapuoliset mahdollisuudet osallistua kotipaikasta riippumatta.

Kielellinen yhdenvertaisuus

SMK Ry:n toiminnan kielenä on suomi. Osa jäsenjärjestöistä on kaksikielisiä suomi-ruotsi, lisäksi toiminnassa on mukana äidinkieleltään muunkielisiä ihmisiä. Ruotsinkielistä sisältöä ja materiaaleja tarjotaan mahdollisuuksien mukaan. Tavoitteena on, että tärkeimmät sisällöt ja materiaalit ovat saatavilla molemmilla kotimaisilla kielillä.

SMK Ry:n käyttää SuomiSport-palvelua, joka mahdollistaa asiointin suomen kielen lisäksi myös ruotsin ja englannin kielillä.

Toimenpiteet

Jatkossa tullaan tarpeen mukaan kääntämään sisältöä ja mm. kilpailujen sääntöjä ruotsiksi.

Koulutuksellinen yhdenvertaisuus

SMK Ry:n toiminnassa pyritään tarjoamaan jäsenkerhoille koulutusta ja tämä toteutetaan siten, että kaikilla jäsenkerhoilla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua. Kilpailutapahtumien yhteydessä SMK Ry voi myös tukea koulutuksellisessa mielessä järjestävää tahoja.

Mielipiteisiin liittyvä yhdenvertaisuus

Jokaisella SMK Ry:n toimintaan osallistuvalla henkilöllä on oikeus mielipiteisiinsä. Poikkeuksen muodostavat rasistiset, seksistiset tai muuten syrjivät mielipiteet, joita ei liiton toiminnan yhteydessä saa tuoda julki sanoin tai teoin.

Saavutettavuus ja esteettömyys

SMK Ry:llä ei ole toimitiloja. SMK Ry:n kokousten, tapahtumien ja koulutusten järjestämispaikkojen valinnassa huomioidaan esteettömyys.

Toimenpiteet

Tapahtumatilojen valinnassa esteettömyys otetaan yhdeksi valintaperusteeksi.

Huomioidaan erityisryhmien, kuten liikuntavammaisten ja liikuntarajoitteisten sekä heidän avustajiensa tarpeet kilpailupaikoilla.

Seksuaalinen yhdenvertaisuus

SMK Ry:n toiminnassa, tapahtumissa ja viestinnässä ei hyväksytä minkäänlaista seksuaaliseen suuntaukseen liittyvää syrjintää. Toimintaan osallistuvia henkilöitä ei saa lähtökohtaisesti olettaa minkään tietyn suuntauksen edustajiksi, tai asettaa eriarvoiseen asemaan suuntautumisen vuoksi. Seksuaalinen suuntautuneisuus on jokaisen yksityisasia ja sen ei tule vaikuttaa millään tavoin yksilön kohteluun.

Sukupuolien välinen yhdenvertaisuus

Jokaisella on iästä riippumatta mahdollisuus osallistua SMK Ry:n toimintaan. Toimintaa ei suunnitella eikä markkinoida iän mukaan ulossulkevaksi, poikkeuksena mahdollinen juniori- tai senioritoiminta. Lapset ovat tervetulleita mukaan SMK Ry:n kokouksiin ja tapahtumiin vanhempiensa tai muun aikuisen seurassa. SMK Ry edistää toiminnassaan ikämoninaisuutta esimerkiksi huomioimalla eri ikäisten kilpailuluokat toiminnassaan.

Sukupuolten välinen yhdenvertaisuus

Jokainen jäsen on yhtä arvokas ja hänen taitojaan, tietojään ja aikaansa arvotetaan samalla mittaristolla. Tehtäviä ei jaeta sukupuoliroolien mukaisesti, vaan tasapuolisesti toimijoiden intressien, osaamisen ja aikaresurssien mukaan.

SMK Ry:n toiminnassa, tapahtumissa ja viestinnässä ei hyväksytä sukupuoleen perustuvaa syrjintää. Positiivinen erityiskohtelu on mahdollista tilanteissa, joissa sukupuolijakauma on ilmeisen vinoutunut rakenteellisista tai historiallisista syistä.

Toimenpide

Työryhmien ja muiden toimielinten henkilövalinnoissa huomioidaan sukupuolten mahdollisimman tasainen edustavuus.

Hallituksen kokoonpanossa sukupuolien välinen yhdenmukaisuus toteutuu harrastajien suhteessa.

Taloudellinen yhdenvertaisuus

SMK Ry:n toimintaan kannustetaan mukaan ihmisiä riippumatta heidän taloudellisesta tilanteestaan. Jäsenmaksu pyritään pitämään maltillisena, jotta jäsenkerhoille ei muodostuisi kohtuuttomia kuluja.

Toimenpide

SMK Ry voi tukea vähävaraisten jäsenjärjestöjen toimintaa avustuksilla. Vuosittain tarkastellaan taloudelliset mahdollisuudet mahdollisimman hyvään jäsenjärjestöjen palvelemiseen. Yhdistys on voittoa tavoittelematon.

Uskontoon ja vakaumukseen liittyvä yhdenvertaisuus

SMK Ry on uskonnollisesti sitoutumaton, sekulaari järjestö. SMK Ry ei pidä tapahtumissaan esillä selkeästi mihinkään uskontokuntaan kytkeytyviä symboleja. Jokaisella SMK Ry:n tapahtumiin osallistuvalla henkilöllä on oikeus kantaa tällaisia merkkejä ja tuoda uskonnollinen kantansa näin esille. Jokaisella on myös oikeus pitää uskonnollinen vakaumuksensa omana tietonaan. Oikeus omaan uskontoon tai vakaumukseen ei kuitenkaan oikeuta ketään syrjimään muita.

Yhdenvertaisuus SMK Ry:n viestinnässä

SMK Ry:n viestinnässä huomioidaan ihmisten monimuotoisuus, eikä mitään ihmisryhmiä esitetä kielteisessä valossa henkilökohtaisten ominaisuuksien, kuten sukupuoli, terveydentila tai äidinkieli,

vuoksi. Ihmisiä ei aseteta ihmisiä eriarvoiseen asemaan henkilökohtaisten ominaisuuksien vuoksi, eikä vahvisteta stereotyyppisiä käsityksiä eri ihmisryhmistä.

Alueellinen tasa-arvo huomioidaan niin, että jäsenkerhoilla on tasapuolinen mahdollisuus saada näkyvyyttä SMK Ry:n viestinnässä. Kaikilla jäsenkerhoilla on yhtäläinen oikeus saada SMK Ry:ltä viestintää, esimerkiksi jäsen tai infokirjeitä.

Viestinnässä pyritään tuomaan esille monenlaisia ihmisiä eri puolelta Suomea. Tämä pätee myös SMK Ry:n kuvalliseen viestintään. Viestinnässä tuodaan esille se, että SMK Ry:n toiminta ja tapahtumat ovat avoimia ja turvallisia tiloja kaikille ihmisille.

Toimenpiteet

Käydään läpi SMK Ry:n tapahtumakutsut ja analysoidaan niitä yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Jos parannettavaa löytyy, luodaan rutiinit, joilla jatkossa viestitään tapahtumien luonteesta paremmin.

Harrastajaryhmien näkyvyys ja alueellisesti kerhojen näkyvyys on otettu huomioon tiedottamisessa ja viestinnässä.

Toimintamalli syrjäntilanteissa

Syrjimättömyys on periaate, johon jokaisen järjestön jäsenen tai vapaaehtoisen henkilön tulee sitoutua jo lain velvoittamana. Näin ollen syrjintään - jo sen epäilyyn - puututaan kaikissa tilanteissa. Kaikki ilmoitukset ja epäilykset syrjinnästä otetaan aina vakavasti. Tärkeää on tilanteen ratkaiseminen välittömästi osapuolten kesken jokaista osapuolta kuunnellen.

SMK Ry:n toiminnassa ei hyväksytä syrjivää puhetta tai toimintaa.

- Älä itse puhu halventavasti toisista ihmisryhmistä tai kerro karkeita juttuja.
- Älä kannusta muitakaan puhumaan näin.
- Älä lähde mukaan loukkaavaan toimintaan tai puheeseen.

Jos epäilet jonkun tulevan epäasiallisesti kohdeksi, kysy häneltä onko kaikki hyvin. Älä tee tilanteesta isoa numeroa. Jos tilanne on syrjivä, voit puuttua siihen tilanteeseen sopivalla tavalla: saattamalla häirityn henkilön turvallisesti pois tilanteesta, pyytämällä syrjivää henkilöä lopettamaan tai pyytämällä muita avuksi. Älä jätä epäasiallisesti kohdeltua henkilöä yksin.

20.4.2024

Kerro tapahtuneesta tapahtuman vastuuhenkilölle. Heidän vastuullaan on puuttua tilanteeseen ja toimia ennaltaehkäisevästi niin, ettei vastaavia tilanteita pääse syntymään.

Suunnitelman seuranta ja päivittäminen

Suunnitelman toteutumista seurataan jatkuvasti ja mahdollisiin epäkohtiin puututaan välittömästi. Laajempi ohjelman arviointi ja päivitys on tehty vuonna 2021. Kevyempi sisällön ja muutoseikkojen päivitys on toteutettu 2024.

Seuraavina vuosina on mahdollista uusia yhdenvertaisuuskartoitus ja kehittää toimintaa tulosten perusteella. Lisäksi häirintäyhdyshenkilöjen nimeäminen ja kouluttaminen on mahdollista yhdistyksen toiminnassa.

Lähteet

Yhdenvertaisuussuunnittelun opas, Sisäasiainministeriö 2010

Kop kop -pääseekö sisään?: Yhdenvertaisen järjestötoiminnan opas urheilu- ja nuorisjärjestöille, Sisäasiainministeriön julkaisut

Yhdenvertaisuuslaki, Oikeusministeriö, 2014

Pyöräliiton tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelma